

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, XXX

[...]C

VERORDENING (EU) nr. .../.. VAN DE COMMISSIE

van [...]

tot wijziging van Verordening (EU) nr. .../... tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad

VERORDENING (EU) nr. .../.. VAN DE COMMISSIE

van

tot wijziging van Verordening (EU) nr. .../... tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG ⁽¹⁾, en met name artikel 8, lid 5,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) nr. .../... stelt technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering vast.
- (2) Overeenkomstig artikel 22, lid 2, van Verordening (EG) nr. 216/2008 omvatten de uitvoeringsvoorschriften met betrekking tot vlieg- en diensttijden en rustverplichtingen in eerste instantie alle materiële bepalingen van subdeel Q van bijlage III bij Verordening (EEG) nr. 3922/91, rekening houdend met de nieuwste wetenschappelijke en technische bewijzen.
- (3) Verordening (EU) nr. .../... moet derhalve worden gewijzigd om er vlieg- en diensttijdbeperkingen en rustverplichtingen in op te nemen.
- (4) In Verordening (EU) nr. .../... wordt rekening gehouden met de beperkingen en minimumnormen die zijn vastgelegd in Richtlijn 2000/79/EG (5). De in deze richtlijn vastgestelde beperkingen moeten voor mobiel personeel in de burgerluchtvaart te allen tijde in acht worden genomen. Onder geen beding mogen de bepalingen van Verordening (EU) nr. .../... of andere overeenkomstig deze verordening vastgestelde bepalingen ruimer en derhalve minder beschermend voor dit personeel zijn. De bepalingen van deze verordening doen ook geen afbreuk aan nationale sociale wetgeving die meer bescherming biedt.
- (5) Het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart heeft ontwerpuitvoeringsvoorschriften opgesteld en als advies ingediend bij de Commissie in overeenstemming met artikel 19, lid 1, van Verordening (EG) nr. 216/2008.
- (6) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 65 van Verordening (EG) nr. 216/2008 opgerichte comité,

⁽¹⁾PB L 79 van 13.3.2008, p. 1.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. .../.... van de Commissie wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 2 wordt de volgende definitie ingevoegd:

"Luchttaxivlucht' – voor vlieg- en diensttijdbeperkingen, niet-geplande commerciële vluchtuitvoeringen op aanvraag met een vleugelvliegtuig met een maximale operationele passagiersconfiguratie (MOPSC) van 19 of minder.'

2. Artikel 8, lid 1, onder a), wordt vervangen door het volgende:

'Artikel 8

Vliegtijdbeperkingen

Voor vlieg- en diensttijdbeperkingen gelden de volgende voorwaarden:

Exploitanten betrokken bij commerciële vluchtuitvoeringen met vleugelvliegtuigen moeten voldoen aan subdeel FTL van bijlage III. De volgende CAT-activiteiten vallen niet onder subdeel FTL van bijlage III:

luchttaxivluchten met vleugelvliegtuigen;

medische noodhulpvluchten met vleugelvliegtuigen;

vluchtuitvoeringen met vleugelvliegtuigen met één piloot.

Totdat de corresponderende uitvoeringsvoorschriften voor dergelijke vluchtuitvoeringen worden vastgesteld, zijn artikel 8, lid 4, en subdeel Q van bijlage III bij Verordening (EEG) nr. 3922/91 van toepassing, evenals de bijbehorende nationale uitzonderingen op basis van veiligheidsrisicobeoordelingen die door de bevoegde autoriteiten zijn uitgevoerd.'

3. In bijlage III worden de volgende nieuwe punten toegevoegd:

'ARO.OPS.230 Vaststelling type ontregelend dienstschema

Voor FTL-doeleinden bepaalt de bevoegde autoriteit overeenkomstig de definitie van 'ontregelend dienstschema van het vroege type' en 'ontregelend dienstschema van het late type' in ORO.FTL.105 welke van deze twee typen dienstschema's van toepassing is op alle bij commerciële vluchtuitvoeringen betrokken exploitanten die onder haar toezicht vallen.'

ARO.OPS.235 Goedkeuring van afzonderlijke vliegtijdspecificatieschema's

De bevoegde autoriteit erkent afzonderlijke vliegtijdspecificatieschema's die door bij commerciële vluchtuitvoeringen betrokken exploitanten worden voorgesteld indien naleving van Verordening (EG) nr. 216/2008 en subdeel FTL van bijlage III bij deze verordening door de exploitant is aangetoond.

- (a) Wanneer een door een exploitant voorgesteld vliegtijdspecificatieschema afwijkt van de toepasselijke certificeringsspecificaties van het Agentschap, past de bevoegde autoriteit de in artikel 22, lid 2, van Verordening (EG) nr. 216/2008 beschreven procedure toe.
- (b) Wanneer een door een exploitant voorgesteld vliegtijdspecificatieschema afwijkt van de toepasselijke uitvoeringsvoorschriften, past de bevoegde

autoriteit de in artikel 14, lid 6, van Verordening (EG) nr. 216/2008 beschreven procedure toe.

- (c) Goedgekeurde afwijkingen of vrijstellingen worden na de toepassing ervan onderworpen aan een onafhankelijke wetenschappelijke en medische evaluatie.

- 4. In bijlage III wordt een nieuw subdeel FTL overeenkomstig de bijlage bij deze verordening opgenomen.

Artikel 2

Drie jaar na de inwerkingtreding voert het Agentschap een beoordeling uit van de effectiviteit van de bepalingen omtrent vlieg- en diensttijdbeperkingen en rustverplichtingen in bijlage II en III bij Verordening (EU) .../... Deze beoordeling berust op operationele gegevens zoals die vanaf de inwerkingtreding gedurende langere tijd verzameld zijn en betreft ten minste het volgende:

1. Het effect van diensten van meer dan 13 uur op gunstige tijdstippen van de dag;
2. het effect van diensten van meer dan 10 uur op minder gunstige tijdstippen van de dag;
3. het effect van diensten van meer dan 11 uur voor bemanningsleden van wie de staat van acclimatisatie niet bekend is;
4. het mogelijke effect van een groot aantal sectoren (>6) op de alertheid van de bemanning;
5. het effect van ontregelende dienstschemas op cumulatieve limieten.

Artikel 3

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Zij is van toepassing met ingang van [één jaar na de inwerkingtreding].
3. In afwijking van het tweede sublid van lid 1 kunnen lidstaten ervoor kiezen om, in plaats van ORO.FTL.210(e), artikel 8, lid 4, en OPS 1.1115 in bijlage III, subdeel Q, bij Verordening (EEG) nr. 3922/91 en de bijbehorende nationale uitzonderingen op basis van door de bevoegde autoriteiten uitgevoerde veiligheidsrisicobeoordelingen te blijven toepassen tot [twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening].
4. Een lidstaat die de bepalingen van lid 2 toepast, moet de Commissie en het Agentschap daarvan in kennis stellen. De lidstaat vermeldt in de kennisgeving de redenen en duur van de afwijking en beschrijft het programma voor de uitvoering van voorgenomen maatregelen en bijbehorende termijnen.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

voor de Commissie

lid van de Commissie

BIJLAGE

DEEL ORO (ORGANISATIEVEREISTEN)

Subdeel – Vlieg- en diensttijdbeperkingen en rustverplichtingen

Sectie 1

Algemeen

ORO.FTL.100 Toepassingsgebied

In dit subdeel zijn de vereisten vastgelegd waaraan een exploitant dient te voldoen wat betreft vlieg- en diensttijdbeperkingen en rustverplichtingen voor bemanningsleden.

ORO.FTL.105 Definities

Voor dit subdeel zijn de volgende definities van toepassing:

‘Geacclimatiseerd’: een bemanningslid wordt geacht geacclimatiseerd te zijn in een tijdzoneband van twee uur rond de lokale tijd op zijn/haar vertrekpunt. Wanneer de lokale tijd op de plaats waar de dienst aanvangt meer dan twee uur verschilt van die op de plaats waar de dienst eindigt, wordt het bemanningslid voor de berekening van de maximale dagelijkse vliegdienstperiode (FDP) geacht geacclimatiseerd te zijn overeenkomstig de waarden in onderstaande tabel.

Tijdverschil (h) tussen referentietijd en lokale tijd daar waar het bemanningslid de eerstvolgende dienst aanvangt	Tijd verstreken sinds aanmelding op referentietijdstip				
	<48	48–71:59	72–95:59	96–119:59	≥120
< 4	B	D	D	D	D
≤6	B	X	D	D	D
≤9	B	X	X	D	D
≤12	B	X	X	X	D

‘B’ betekent geacclimatiseerd voor de lokale tijd van de tijdzone van vertrek,

‘D’ betekent geacclimatiseerd voor de lokale tijd daar waar het bemanningslid zijn/haar eerstvolgende dienst aanvangt, en

‘X’ betekent dat de staat van acclimatisatie van het bemanningslid niet bekend is.

‘Accommodatie’: voor paraatheid en gesplitste dienst, een rustige, comfortabele plaats die voor het publiek niet toegankelijk is en waar het lichtvolume en de temperatuur gecontroleerd kunnen worden. Deze ruimte is voorzien van passend, voor slapen geschikt meubilair, heeft

voldoende plaats voor alle bemanningsleden tegelijkertijd en biedt de mogelijkheid een maaltijd en drank te gebruiken.

‘Luchthavendienst’: een vooraf meegedeeld, afgebakend tijdsbestek waarin een bemanningslid zich in opdracht van de exploitant op de luchthaven beschikbaar dient te houden voor het ontvangen van een opdracht voor een vlucht, positionering of andere taak.

‘Uitbreiding cockpitbemanning’: een cockpitbemanning bestaande uit meer dan het minimumaantal personen dat voor de bediening van het luchtvaartuig voorgeschreven is, zodat elk cockpitpersoneelslid de hem/haar toegewezen werkplek kan verlaten en kan worden vervangen door een ander voldoende gekwalificeerd cockpitpersoneelslid in verband met rusttijden tijdens de vlucht.

‘Pauze’: een periode binnen een FDP die korter is dan een rustperiode en geldt als diensttijd en voor de duur waarvan een bemanningslid vrij is van alle taken.

‘Vertraagde aanmelding’: het uitstel van een geplande FDP door de exploitant voordat het bemanningslid zijn/haar rustplaats heeft verlaten.

‘Ontregelend dienstschema’: een rooster van een bemanningslid met een FDP of een combinatie van FDP’s die begint of eindigt tijdens of deels samenvalt met een deel van de dag of nacht daar waar het bemanningslid geacclimatiseerd is, hetgeen de gelegenheid tot slapen tijdens de optimale slaaperiode verstoort. Een rooster kan ontregelend zijn vanwege vroege starts, late beëindigingen of nachtdiensten.

(a) Onder ‘ontregelend dienstschema van het vroege type’ wordt verstaan:

- (1) voor ‘vroege start’, een diensttijd die aanvangt in de periode tussen 05:00 en 05:59 uur in de tijdzone waarin het bemanningslid is geacclimatiseerd;
- (2) voor ‘late beëindiging’, een diensttijd die eindigt in de periode tussen 23:00 en 01:59 uur in de tijdzone waarin het bemanningslid is geacclimatiseerd.

(b) Onder ‘ontregelend dienstschema van het late type’ wordt verstaan:

- (1) voor ‘vroege start’, een diensttijd die aanvangt in de periode tussen 05:00 en 06:59 uur in de tijdzone waarin het bemanningslid is geacclimatiseerd;
- (2) voor ‘late beëindiging’, een diensttijd die eindigt in de periode tussen 00:00 en 01:59 uur in de tijdzone waarin het bemanningslid is geacclimatiseerd.

(c) Onder ‘nachtdienst’ wordt verstaan een diensttijd die eender welk deel omvat van de periode tussen 02:00 en 04:59 uur in de tijdzone waarin het bemanningslid is geacclimatiseerd.

‘Dienst’: elke taak die een bemanningslid uitvoert voor de exploitant, waaronder vliegdiensden, administratieve werkzaamheden, het verzorgen of ontvangen van training en toetsing, positionering en bepaalde elementen van paraatheid.

‘Dienstperiode’: de periode die aanvangt wanneer een bemanningslid zich op instructie van de exploitant meldt voor een dienst of deze aanvangt en die eindigt zodra het bemanningslid vrij is van alle taken.

‘Oost-westwaartse en west-oostwaartse transitie’: de overgang op de thuisbasis van een rotatie met overschrijding van zes of meer tijdzones in de ene richting naar een rotatie met overschrijding van vier of meer tijdzones in de tegenovergestelde richting.

‘Vliegdiensperiode (FDP)’: een periode die aanvangt wanneer een bemanningslid wordt opgeroepen voor een dienst, die een vlucht of een reeks vluchten kan omvatten, en die eindigt wanneer het luchtvaartuig uiteindelijk tot stilstand komt en de motoren worden uitgeschakeld, aan het einde van de laatste vlucht waarop hij/zij als bemanningslid werkzaam is.

‘Vliegtijd’: voor vleugelvliegtuigen en gemotoriseerde zweefvliegtuigen, de tijd die verstrijkt tussen het vertrek van een luchtvaartuig van zijn parkeerplaats met als doel op te stijgen en het moment waarop het tot stilstand komt op de aangewezen parkeerpositie en alle motoren of propellers worden uitgeschakeld.

‘Thuisbasis’: de locatie die door de exploitant aan het bemanningslid is aangewezen en waar het bemanningslid in de regel een dienstperiode of een reeks dienstperioden aanvangt en beëindigt, en waar, onder normale omstandigheden, de exploitant niet verantwoordelijk is voor de accommodatie van het bemanningslid in kwestie.

‘Lokale dag’: een 24-uursperiode die aanvangt om 00:00 uur lokale tijd.

‘Lokale nacht’: een periode van acht uur die valt tussen 22:00 uur en 08:00 uur lokale tijd.

‘Dienstdoend bemanningslid’: een bemanningslid dat zijn/haar taken in een luchtvaartuig tijdens de vlucht uitoefent.

‘Positionering’: de transfer van een niet-dienstdoend bemanningslid van de ene plaats naar een andere, in opdracht van de exploitant, exclusief de tijdsduur vanaf thuis naar de aangewezen plaats van aanmelding op de thuisbasis en vice versa, en de tijdsduur van een lokale transfer vanaf een rustplaats naar de plaats van aanvang van de dienst en vice versa.

‘Referentietijd’: de lokale tijd op het aanmeldpunt in een tijdzoneband van twee uur rondom de lokale tijd waarvoor een bemanningslid is geacclimatiseerd.

‘Rustvoorziening’: een bank of stoel met arm- en voetsteun die bemanningsleden de mogelijkheid biedt aan boord van een luchtvaartuig te slapen.

‘Reservedienst’: een periode waarin een bemanning in opdracht van de exploitant beschikbaar dient te zijn voor het ontvangen van een opdracht voor een vlucht, positionering of andere taak die ten minste tien uur voor aanvang van de toegewezen dienst wordt meegedeeld.

‘Rustperiode’: een doorlopende, ononderbroken en afgebakende periode na en/of vóór een dienst gedurende welke een bemanningslid vrij is van alle taken en reservedienst.

‘Rotatie’: een dienst of een reeks diensten met minstens één vliegdiensperiode en inclusief rustperioden buiten de thuisbasis die begint op de thuisbasis en eindigt wanneer het bemanningslid terugkeert op de thuisbasis voor een rustperiode en de exploitant niet langer verantwoordelijk is voor de accommodatie van dat bemanningslid.

‘Enkele dag vrij van dienst’: voor de naleving van Richtlijn 2000/79/EG van de Raad van 27 november 2000, een dienstvrije periode bestaande uit een enkele dag en twee lokale nachten. Er kan een rustperiode in de vrije dag worden opgenomen.

‘Sector’: de tijd die verstrijkt tussen het vertrek van een luchtvaartuig met als doel op te stijgen en het moment van stilstand na de landing op de aangewezen parkeerpositie.

‘Paraatheid’: een vooraf meegedeelde, afgebakende periode waarin een bemanningslid in opdracht van de exploitant beschikbaar dient te zijn voor het ontvangen van een opdracht voor een vlucht, positionering of andere taak, zonder onderbreking door een rustperiode, te weten:

- (a) luchthavenparaatheid: paraatheid op de luchthaven die tot een dienstopdracht kan leiden;
- (b) overige paraatheid: paraatheid thuis of in een passende accommodatie die tot een dienstopdracht kan leiden.

‘Passende accommodatie’: voor paraatheid, gesplitste dienst en minimumrustperiode, een afgescheiden ruimte met passende faciliteiten voor elk bemanningslid, gesitueerd in een rustige omgeving, voorzien van een bed, voldoende ventilatie en een inrichting om de temperatuur en lichtintensiteit te regelen en met de mogelijkheid een maaltijd of drank te gebruiken.

‘Ultralangeafstandsvluchten (ULR)’: langeafstandsvluchten met een geplande vliegduur van meer dan 16 uur of een vliegdienstperiode van meer dan 18 uur.

‘Raam van het circadiaans laag (WOCL)’: de periode tussen 02:00 uur en 05:59 uur in de tijdzone waarin een bemanningslid is geacclimatiseerd.

ORO.FTL.110 Verantwoordelijkheden van de exploitant

De exploitant, voor zover van toepassing op het soort vluchtuitvoering:

- (a) maakt dienstroosters ruim tevoren bekend om de bemanningsleden in staat te stellen voldoende rust te plannen;
- (b) zorgt ervoor dat de vliegdienstperioden zo worden gepland dat de bemanningsleden voldoende uitgerust zijn om onder alle omstandigheden op een bevredigend veiligheidsniveau te kunnen functioneren;
- (c) specificeert tijdstippen van aanmelding die voldoende tijd voor grondtaken overlaten;
- (d) heeft oog voor het verband tussen de frequenties en het patroon van vliegdienstperioden en de rustperioden en houdt rekening met de cumulatieve effecten van lange werkuren gecombineerd met minimale rustperioden;
- (e) wijst dienstroosters toe waarbij praktijken die leiden tot een ernstige verstoring van het ingeburgerde slaap-werkpatroon, zoals afwisselende dag/nachtdiensten, vermeden worden;
- (f) past het overeenkomstig ARO.OPS.230 vastgesteld type ontregelend dienstschema toe wanneer een ontregelend dienstschema niet kan worden vermeden;
- (g) biedt rustperioden die de bemanningsleden voldoende tijd laten om de effecten van vorige diensten te boven te komen, zodat zij goed uitgerust zijn voor de aanvang van de volgende vliegdienstperiode;
- (h) plant periodieke verlengde rustperioden voor herstel en deelt deze ruim tevoren aan de bemanningsleden mee;
- (i) zorgt ervoor dat vluchten zo worden gepland dat zij kunnen worden voltooid binnen de toegestane vliegdienstperiode, rekening houdend met de noodzakelijke tijd voor de aan de vlucht voorafgaande werkzaamheden en de vlieg- en los- en laadtijden;

- (j) past een rooster en/of de samenstelling van de bemanning aan indien de feitelijke vluchtuitvoering gedurende een tevoren vastgesteld deel van het vliegseizoen op meer dan 33% van de vluchten in dat rooster de maximale vliegdienstperiode overschrijdt.

ORO.FTL.115 Verantwoordelijkheden van de bemanningsleden

De bemanningsleden:

- (a) voldoen aan CAT.GEN.MPA.100 in bijlage IV (Deel CAT); en
- (b) maken een optimaal gebruik van de geboden rustmogelijkheden en –faciliteiten en plannen en gebruiken hun rustperioden naar behoren.

ORO.FTL.120 Vermoeidheidsrisicobeheer (FRM)

- (a) Wanneer FRM in dit subdeel of een toepasselijke certificeringsspecificatie is voorgeschreven, draagt de exploitant zorg voor de vaststelling, invoering en instandhouding van FRM als integraal onderdeel van zijn beheersysteem. Het FRM waarborgt naleving van de essentiële eisen 7.f., 7.g. en 8.f. van bijlage IV bij Verordening (EG) nr. 216/2008. FRM wordt beschreven in het vluchtuitvoeringshandboek.
- (b) Het vastgesteld, ingevoerd en in stand te houden FRM-systeem voorziet in:
 - (1) een beschrijving van de filosofie en principes van de exploitant ten aanzien van FRM, het ‘FRM-beleid’;
 - (2) documentatie omtrent de FRM-processen, waaronder een proces voor het bewust maken van medewerkers van hun verantwoordelijkheden en een procedure voor wijziging van deze documentatie;
 - (3) wetenschappelijke uitgangspunten en kennis;
 - (4) een gevarenidentificatie- en risicobeoordelingsproces waarmee het operationele risico of de operationele risico’s van de exploitant in verband met vermoeidheid van bemanningsleden continu kan/kunnen worden beheerd;
 - (5) een risicobeperkingsproces dat voorziet in snel uitvoerbare correctieve maatregelen die nodig zijn om de operationele risico’s in verband met vermoeidheid van de bemanning effectief te beperken, en in permanente controle en reguliere beoordeling van het risicobeperkend effect van dergelijke maatregelen;
 - (6) overeenstemming tussen het FRM en het roostersysteem of het vliegtijdspecificatieschema van de exploitant;
 - (7) permanente verbetering van de algehele prestaties op het gebied van FRM;
 - (8) processen ter waarborging van de veiligheidsprestaties van het FRM;
 - (9) processen ter bevordering van FRM.

- (c) Het FRM wordt afgestemd op de grootte van de exploitant en de aard van zijn activiteiten, rekening houdend met de aan deze activiteiten inherente gevaren en bijbehorende risico's en met het toepasselijke vliegtijdspecificatieschema.
- (d) De exploitant treft beperkende maatregelen indien uit het proces ter waarborging van de veiligheidsprestaties van het FRM blijkt dat het vereiste veiligheidsniveau niet blijvend wordt gerealiseerd.

ORO.FTL.125 Vliegtijdspecificatieschema's

- (a) Onverminderd Richtlijn 2000/79/EG van de Raad van 27 november 2000 inzake de inwerkingstelling van de Europese Overeenkomst betreffende de organisatie van de arbeidstijd van mobiel personeel in de burgerluchtvaart draagt de exploitant zorg voor de vaststelling, invoering en instandhouding van vliegtijdspecificatieschema's die zijn toegesneden op het soort of de soorten vluchtuitvoeringen en die voldoen aan Verordening (EG) nr. 216/2008 en dit subdeel.
- (b) Vliegtijdspecificatieschema's mogen pas worden ingevoerd wanneer zij door de bevoegde autoriteit zijn goedgekeurd.
- (c) Om naleving van Verordening (EG) nr. 216/2008 en dit subdeel aan te tonen past de exploitant de toepasselijke certificeringsspecificaties van het Agentschap toe. Indien de exploitant overeenkomstig artikel 22, lid 2, van Verordening (EG) nr. 216/2008 van de certificeringsspecificaties van het Agentschap wenst af te wijken, verstrekt hij de bevoegde autoriteit een volledige beschrijving van de afwijking alvorens tot invoering over te gaan. De beschrijving bevat onder meer informatie over mogelijk relevante herzieningen van handboeken of procedures en een beoordeling blijkens welke aan de eisen van Verordening (EG) nr. 216/2008 en dit subdeel wordt voldaan.

SECTIE 2

Exploitanten van commerciële vluchtuitvoeringen

ORO.FTL.200 Thuisbasis

De exploitant wijst een thuisbasis voor elk bemanningslid aan.

ORO.FTL.205 Vliegdienstperiode (FDP)

- (a) De exploitant:
 - (1) stelt tijdstippen van aanmelding vast die zijn toegesneden op elke afzonderlijke vluchtuitvoering, rekening houdend met ORO.FTL.110(c);
 - (2) stelt procedures vast waarin wordt aangegeven hoe de gezagvoerder – in geval van bijzondere omstandigheden die tot ernstige vermoeidheid kunnen leiden, en na overleg met de betrokken bemanningsleden - de feitelijke FDP moet inkorten en/of de rusttijd moet verlengen om mogelijk schadelijke gevolgen voor de vliegveiligheid te voorkomen,

(b) Maximale dagelijkse basis-FDP

- (1) De maximale dagelijkse FDP zonder gebruik van verlengingen voor geacclimatiseerde bemanningsleden moet voldoen aan de volgende tabel:

Tabel 1: Maximale dagelijkse FDP – Geacclimatiseerde bemanningsleden

Aanvang FDP	1-2 sectoren	3 sectoren	4 sectoren	5 sectoren	6 sectoren	7 sectoren	8 sectoren	9 sectoren	10 sectoren
0600–1329	13:00	12:30	12:00	11:30	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00
1330–1359	12:45	12:15	11:45	11:15	10:45	10:15	09:45	09:15	09:00
1400–1429	12:30	12:00	11:30	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00	09:00
1430–1459	12:15	11:45	11:15	10:45	10:15	09:45	09:15	09:00	09:00
1500–1529	12:00	11:30	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00	09:00	09:00
1530–1559	11:45	11:15	10:45	10:15	09:45	09:15	09:00	09:00	09:00
1600–1629	11:30	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00	09:00	09:00	09:00
1630–1659	11:15	10:45	10:15	09:45	09:15	09:00	09:00	09:00	09:00
1700–0459	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00	09:00	09:00	09:00	09:00
0500–0514	12:00	11:30	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00	09:00	09:00
0515–0529	12:15	11:45	11:15	10:45	10:15	09:45	09:15	09:00	09:00
0530–0544	12:30	12:00	11:30	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00	09:00
0545–0559	12:45	12:15	11:45	11:15	10:45	10:15	09:45	09:15	09:00

- (2) De maximale dagelijkse FDP wanneer de staat van acclimatisatie van de bemanningsleden niet bekend is, moet voldoen aan de volgende tabel:

(i) Bemanningsleden van wie de staat van acclimatisatie niet bekend is

Maximale dagelijkse FDP naar aantal sectoren						
1–2	3	4	5	6	7	8
11:00	10:30	10:00	09:30	09:00	09:00	09:00

- (3) De maximale dagelijkse FDP wanneer de staat van acclimatisatie van de bemanningsleden niet bekend is en de exploitant een FRM-systeem heeft ingevoerd, moet voldoen aan de volgende tabel:

(ii) Bemanningsleden van wie de staat van acclimatisatie niet bekend is bij toepassing van FRM

De waarden in onderstaande tabel kunnen van toepassing zijn op voorwaarde dat het FRM-systeem van de exploitant continu controleert of het vereiste veiligheidsniveau blijvend wordt gerealiseerd.

Maximale dagelijkse FDP naar aantal sectoren						
1-2	3	4	5	6	7	8
12:00	11:30	11:00	10:30	10:00	09:30	09:00

(c) FDP met verschillende tijdstippen van aanmelding voor cockpitbemanning en cabinepersoneel.

Wanneer voor een en dezelfde vlucht of reeks vluchten in verband met de briefing voorafgaand aan de vlucht voor het cabinepersoneel meer tijd nodig is dan voor de cockpitbemanning, kan de FDP voor het cabinepersoneel worden verlengd met het verschil tussen het tijdstip van aanmelding voor de cockpitbemanning en dat voor het cabinepersoneel. Het verschil mag ten hoogste 60 minuten bedragen. De maximale dagelijkse FDP voor cabinepersoneel wordt gebaseerd op het tijdstip waarop de cockpitbemanning zich voor haar FDP meldt, maar de FDP vangt aan op het tijdstip van aanmelding voor het cabinepersoneel.

(d) Maximale dagelijkse FDP met gebruik van verlengingen zonder rusttijden tijdens de vlucht.

(1) De maximale dagelijkse FDP kan gedurende zeven opeenvolgende dagen maximaal tweemaal met hoogstens één uur worden verlengd. In dat geval:

(i) wordt de minimale rustperiode vóór de vlucht en na de vlucht met twee uur verlengd;

(ii) wordt de rustperiode na de vlucht met vier uur verlengd.

(2) Het gebruik van verlengingen wordt vooraf gepland en blijft beperkt tot maximaal:

(i) 5 sectoren wanneer het WOCL niet wordt overschreden;

(ii) 4 sectoren wanneer het WOCL met maximaal 2 uur wordt overschreden;

(iii) 2 sectoren wanneer het WOCL met meer dan 2 uur wordt overschreden.

(3) Verlenging van de maximale dagelijkse basis-FDP zonder rusttijden tijdens de vlucht mag niet worden gecombineerd met verlengingen wegens rusttijden tijdens de vlucht of gesplitste dienst gedurende dezelfde dienstperiode.

- (4) Wanneer voor opeenvolgende FDP's verlengingen worden gebruikt, wordt aansluitend voorzien in aanvullende rustperioden vóór en na de vlucht tussen de twee verlengde FDP's.
- (5) In de vliegtijdspecificatieschema's worden ten aanzien van verlenging van de maximale dagelijkse basis-FDP limieten gespecificeerd overeenkomstig de voor het soort vluchttuitvoering geldende certificeringsspecificaties, met inachtneming van:
 - (i) het aantal gevlogen sectoren; en
 - (ii) de overschrijding van het WOCL.
- (e) Maximale dagelijkse FDP met gebruik van verlengingen wegens rusttijden tijdens de vlucht.
 - (1) In de vliegtijdspecificatieschema's worden ten aanzien van verlenging van de maximale dagelijkse basis-FDP met rusttijden tijdens de vlucht voorwaarden gespecificeerd overeenkomstig de voor het soort vluchttuitvoering geldende certificeringsspecificaties, met inachtneming van:
 - (i) het aantal gevlogen sectoren;
 - (ii) de minimale rusttijd tijdens de vlucht voor ieder afzonderlijk bemanningslid;
 - (iii) het type faciliteiten voor rusttijden tijdens de vlucht; en
 - (iv) de uitbreiding van de basiscockpitbemanning.
- (f) Onvoorziene omstandigheden tijdens de vlucht — Bevoegdheden van de gezagvoerder.
 - (1) Voor het wijzigen, door de gezagvoerder, van de limieten inzake de vliegdienst, dienst- en rustperioden in geval van onvoorziene omstandigheden tijdens de vlucht die zich voordoen op of na het tijdstip van aanmelding gelden de volgende voorwaarden:
 - (i) de maximale dagelijkse basis-FDP die voortvloeit uit toepassing van (b), (e) of ORO.FTL.220 kan niet worden verlengd met meer dan twee uur, tenzij het cockpitpersoneel is uitgebreid, in welk geval de maximale FDP kan worden verlengd met maximaal drie uur;
 - (ii) indien zich in de eindsector binnen een FDP onvoorziene omstandigheden voordoen na de start die erin resulteren dat de toegestane verlenging overschreden wordt, mag de vlucht worden voortgezet naar de beoogde of naar een alternatieve bestemming; en

- (iii) de rustperiode na een FDP kan worden verkort maar heeft minimaal een duur van tien uur.
 - (2) Onder onvoorziene omstandigheden die tot ernstige vermoeidheid zouden kunnen leiden, kan de gezagvoerder de feitelijke vliegdiensttijd verminderen en/of de rusttijd verlengen om mogelijk schadelijke gevolgen voor de vliegveiligheid te voorkomen.
 - (3) De gezagvoerder overlegt met alle bemanningsleden over hun alertheid alvorens over deze wijzigingen een besluit te nemen.
 - (4) De exploitant verlangt van de gezagvoerder dat deze een verslag voorlegt aan de exploitant indien op grond van zijn of haar beslissingsbevoegdheid een FDP is verlengd of een rustperiode is verkort.
 - (5) Indien de verlenging van een FDP of verkorting van een rustperiode meer bedraagt dan één uur, wordt binnen 28 dagen een kopie van het verslag met het commentaar van de exploitant toegezonden aan de bevoegde autoriteit.
 - (6) Voor het uitoefenen van de beslissingsbevoegdheid uit hoofde van deze bepaling hanteert de exploitant een niet-punitief proces dat in het vluchthandboek wordt beschreven.
- (g) Onvoorziene omstandigheden tijdens de vlucht — Vertraagde aanmelding.

De exploitant neemt in het vluchthandboek procedures voor vertraagde aanmelding op overeenkomstig de voor het soort vluchtuitvoering geldende certificeringsspecificaties.

ORO.FTL.210 Vliegtijden en dienstperioden

- (a) De dienstperioden waarvoor een bemanningslid kan worden aangewezen bedragen in totaal niet meer dan:
 - (1) 60 diensturen gedurende 7 opeenvolgende dagen;
 - (2) 110 diensturen gedurende 14 opeenvolgende dagen;
 - (3) 190 diensturen gedurende 28 opeenvolgende dagen, zo gelijkmatig als praktisch mogelijk is over deze gehele periode gespreid.
- (b) De totale vliegtijd van de vluchten waarvoor een afzonderlijk bemanningslid als dienstdoend bemanningslid wordt aangewezen bedraagt maximaal:
 - (1) 100 uren vliegtijd gedurende 28 opeenvolgende dagen; en
 - (2) 900 uren vliegtijd gedurende een kalenderjaar; en
 - (3) 1 000 uren vliegtijd gedurende 12 opeenvolgende kalendermaanden.

- (c) Dienst na de vlucht geldt als dienst. De exploitant specificeert in zijn vluchthandboek de minimale tijdsduur voor diensten na de vlucht.

ORO.FTL.215 Positionering

Indien in opdracht van de exploitant transfer van bemanningsleden plaatsvindt geldt het volgende:

- (a) Transfer na aanmelding maar voorafgaand aan het werk wordt opgenomen als deel van de FDP, maar geldt niet als sector.
- (b) De volledige tijd die besteed wordt aan een transfer, wordt geteld als diensttijd.

ORO.FTL.220 Gesplitste dienst

- (a) In de vliegtijdspecificatieschema's worden ten aanzien van gesplitste dienst de volgende elementen gespecificeerd overeenkomstig de voor het soort vluchtuitvoering geldende certificeringsvoorschriften:
 - (1) de minimale duur van een pauze op de grond; en
 - (2) in afwijking van ORO.FTL.205(b), de mogelijkheid om de FDP te verlengen met inachtneming van de duur van de pauze op de grond, de aan het bemanningslid geboden rustfaciliteiten en andere relevante factoren.
- (b) De pauze op de grond geldt in haar geheel als FDP.
- (c) Het is niet toegestaan een gesplitste dienst te laten volgen op een verkorte rustperiode.

ORO.FTL.225 Paraatheid en luchthavenparaatheid

Indien de exploitant bemanningsleden aanwijst voor paraatheid of luchthavenparaatheid geldt het volgende overeenkomstig de voor het soort vluchtuitvoering geldende certificeringsspecificaties:

- (a) Paraatheid en luchthavenparaatheid worden ingeroosterd en de aanvang en het einde van de paraatheid worden van tevoren vastgesteld en aan de desbetreffende bemanningsleden meegedeeld, zodat zij de gelegenheid hebben voldoende rusttijd in te plannen.
- (b) Luchthavenparaatheid telt volledig mee als diensttijd en de FDP telt volledig mee vanaf het tijdstip van aanmelding voor luchthavenparaatheid.
- (c) De exploitant voorziet in een ruimte voor bemanningsleden die op de luchthaven paraat zijn.
- (d) In de vliegtijdspecificatieschema's worden de volgende elementen gespecificeerd:
 - (1) de maximale duur van enige vorm van paraatheid;
 - (2) de gevolgen van een paraatheidsdienst voor de maximale FDP die kan worden toegewezen, met inachtneming van de rustfaciliteiten die het bemanningslid

worden geboden en andere relevante factoren zoals de noodzaak van onmiddellijke gereedheid van het bemanningslid, het versturende effect van paraatheid op slaap en/of toereikende kennisgeving vooraf zodat het bemanningslid tussen de dienstoproep en de toegewezen FDP nog de mogelijkheid heeft te slapen;

- (3) de basale minimale rustperiode na een paraatheidsdienst die niet tot toewijzing van een FDP leidt; en
- (4) de wijze waarop de tijd die aan paraatheid is besteed wordt meegeteld voor de doeleinden van de cumulatieve diensturen.

ORO.FTL.230 Reservedienst

Indien de exploitant bemanningsleden aanwijst voor reservedienst geldt het volgende overeenkomstig de voor het soort vluchtuitvoering geldende certificeringsspecificaties:

- (a) De reservedienst wordt ingeroosterd;
- (b) In de vliegtijdspecificatieschema's worden de volgende elementen gespecificeerd:
 - (1) de maximale duur van iedere afzonderlijke reservedienstperiode;
 - (2) het aantal opeenvolgende dagen reservedienst dat aan een bemanningslid kan worden toegewezen.

ORO.FTL.235 Rustperioden

- (a) Minimumrustperiode op de thuisbasis.

De minimumrustperiode die moet worden toegekend vóór de aanvang van een FDP die aanvangt op de thuisbasis:

- (1) is ten minste even lang als de voorafgaande dienstperiode, dan wel twaalf uur, al naargelang wat de langste periode is;
- (2) komt overeen met (b) indien de exploitant in passende accommodatie voor het bemanningslid voorziet.

- (b) Minimumrustperiode buiten de thuisbasis.

De minimumrustperiode die moet worden toegekend vóór aanvang van een FDP die aanvangt buiten de thuisbasis, is ten minste even lang als de voorafgaande dienstperiode, dan wel tien uur, al naargelang wat de langste periode is. Deze periode omvat acht uur slaap en daarnaast de tijd die nodig is voor de reis en voor andere fysiologische behoeften.

- (c) Verkorte rustperiode

In afwijking van (a) en (b) kunnen in het vliegtijdspecificatieschema de minimumrustperioden worden verkort, met inachtneming van de volgende elementen overeenkomstig de voor het soort vluchtuitvoering geldende certificeringsspecificaties:

- (1) de minimale verkorte rustperiode;

- (2) de verlenging van de eerstvolgende rustperiode; en
- (3) de verkorting van de FDP na de verkorte rustperiode.

(d) Periodieke verlengde rustperioden voor herstel

In de vliegtijdspecificatieschema's worden periodieke verlengde rustperioden voor herstel gespecificeerd ter compensatie van cumulatieve vermoeidheid. De minimale periodieke verlengde rustperiode voor herstel is 36 uur, waarvan twee lokale nachten, zodanig dat er nooit meer dan 186 uur verstrijkt tussen het einde van de ene periodieke verlengde rustperiode voor herstel en het begin van de volgende verlengde rustperiode voor herstel. De periodieke verlengde rustperiode voor herstel wordt tweemaal per maand verlengd tot twee dagen.

(e) In de vliegtijdspecificatieschema's worden aanvullende rustperioden gespecificeerd overeenkomstig de geldende certificeringsspecificaties, ter compensatie van:

- (1) de effecten van tijdzoneverschillen en verlengingen van de FDP;
- (2) extra cumulatieve vermoeidheid vanwege onregelende dienstschema's; en
- (3) een wijziging van de thuisbasis.

ORO.FTL.240 Voeding

- (a) Het moet mogelijk zijn om gedurende de FDP een maaltijd en drank te gebruiken teneinde te voorkomen dat de prestaties van het bemanningslid negatief worden beïnvloed, met name wanneer de FDP meer bedraagt dan zes uur.
- (b) De exploitant geeft in zijn vluchthandboek aan hoe de voeding van het bemanningslid gedurende de FDP is gewaarborgd.

ORO.FTL.245 Registratie van vliegdienst-, dienst- en rustperioden

- (a) De exploitant houdt gedurende een periode van 24 maanden:
 - (1) voor ieder bemanningslid een register bij met daarin gegevens over:
 - (i) vliegtijden;
 - (ii) aanvang, duur en einde van elke dienstperiode en FDP;
 - (iii) rustperioden en verlofdagen zonder dienst;
 - (iv) de toegewezen thuisbasis.
 - (2) Gegevens bij over verlengde vliegdienstperioden en verkorte rustperioden.
- (b) De exploitant stelt op verzoek een kopie van de registers van vliegdienst-, dienst- en rustperioden van individuele bemanningsleden ter beschikking van:
 - (1) het desbetreffende bemanningslid; en

- (2) een andere exploitant ten aanzien van bemanningsleden die bemanningslid zijn of worden van de desbetreffende exploitant.
- (c) In CAT.GEN.MPA.100 (b)(5) genoemde registers betreffende bemanningsleden die taken verrichten voor meerdere exploitanten worden gedurende een periode van 24 maanden bewaard.

ORO.FTL.250 Training in vermoeidheidsbeheersing

- (a) De exploitant biedt een eerste en periodieke training in vermoeidheidsbeheersing voor bemanningsleden, inroosteringsfunctionarissen en de betrokken leidinggevenden.
- (b) Deze training vindt plaats op basis van een trainingsprogramma dat door de exploitant is samengesteld en in het vluchthandboek staat beschreven. In het leerplan komen de mogelijke oorzaken en gevolgen van vermoeidheid aan de orde, alsmede maatregelen om vermoeidheid te bestrijden.